

**Rammeaftale for KKR Nordjylland om
samarbejde og koordinering af tilbud om
danskuddannelse til voksne udlændige**

Juli 2021 – juli 2025

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Opfølgning på rammeaftalen om danskuddannelse	3
3. Kommunernes rolle på danskuddannelsesområdet.....	3
4. Samarbejde på danskuddannelsesområdet	4
5. Baggrundsviden for KKR Nordjylland.....	4
5.1 Udviklingen på danskuddannelsesområdet.....	5
5.2 Status for antal danskuddannelseskursister pr. 1.12.2020.....	7
5.3 Oversigt over sprogudbydere i Nordjylland.....	8
6. Tre nationalt fastsatte temaer.....	9
7. Branche og virksomhedsrettet danskuddannelse (Tema 1)	10
7.1 De nordjyske kommuners arbejde med at tilrettelægge tilbud om danskuddannelse i samarbejde med virksomhederne.....	10
7.2 Eksisterende fælleskommunale samarbejder om virksomhedsrettede danskuddannelses-tilbud	11
7.3 Muligheder for at fremme et fælleskommunalt samarbejde blandt de nordjyske kommuner om branche- og virksomhedsrettet danskuddannelse	12
8. Det pædagogiske tilsyn (Tema 2).....	14
8.1 Den generelle tilrettelæggelse af det pædagogiske tilsyn med danskuddannelsesområdet i de nordjyske kommuner.....	14
8.2 Muligheder for at fremme et fælleskommunalt samarbejde blandt de nordjyske kommuner om det pædagogiske tilsyn	15
9. Udbud af danskuddannelse (Tema 3).....	17
9.1 De nordjyske kommuners organisering af danskuddannelsesopgaven.....	17
9.2 Muligheder for at fremme et fælleskommunalt samarbejde om udbud af danskuddannelses-opgaven blandt de nordjyske kommuner	19
10. Øvrige udvalgte lokale temaer inden for danskuddannelsesområdet	21
10.1 Digital undervisning	21
11. Konklusion	22

1. Indledning

Som en del af reformen af danskuddannelserne fra 2017 blev der indført krav om, at kommunalbestyrelserne indgår regionale rammeaftaler om danskuddannelse i hver region i regi af KKR mindst hvert 4. år. Kommunerne i KKR Nordjylland indgår denne 4-årige rammeaftale i henhold til forpligtelsen i § 19 a, stk. 1, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Rammeaftalen for kommunerne i KKR Nordjylland beskriver de tilbud om danskuddannelse, der gives inden for regionen og den forventede udvikling, herunder udvikling i kursistgrundlaget.

Denne første regionale rammeaftale indsendes til Styrelsen for International Rekruttering og Integration senest den 1. juli 2021. Rammeaftalen vil blive offentliggjort på styrelsens hjemmeside.

Hensigten med rammeaftalen er, at kommunerne i hvert KKR koordinerer og samarbejder om at tilbyde danskuddannelse til voksne udlændinge af høj kvalitet, herunder styrke det tværkommunale samarbejde om danskuddannelses tilbud med det formål at opnå et tilstrækkelig kursistgrundlag samt bedre sammenhæng mellem pris og kvalitet i tilbuddet.

2. Opfølgning på rammeaftalen om danskuddannelse

Der følges op på rammeaftalen om samarbejde og koordinering af tilbud om danskuddannelse til voksne udlændinge i KKR Nordjylland hvert andet år. Første gang i juli 2023.

Derudover kan rammeaftalen give anledning til både formaliseret og mere uformelt samarbejde mellem kommunerne i regionen, som videreføres afhængig af den lokale kontekst og behov.

3. Kommunernes rolle på danskuddannelsesområdet

Kommunerne er ansvarlige for at levere danskuddannelse til voksne udlændinge inden for de første fem år, de er i landet. Undervisningen kan udbydes enten af et kommunalt sprogcentertilbud eller ved at indgå kontrakt med en privat leverandør.

Målgruppen opgøres i fire hovedgrupper:

- I-kursister: Flygtninge og familiesammenførte med flygtninge under integrationsloven
- S-kursister: Udenlandske arbejdstagere, studerende m.v.
- A-kursister: Kontanthjælps-, overgangs- og dagpengemodtager under lov om en aktiv beskæftigelsesindsats
- Ø-kursister: Kursister der ikke er omfattet af danskuddannelseslovens målgruppe, men deltager som selvbetalere

I-kursister deltager i danskuddannelse som led i et program og er forpligtede til at deltage i undervisningen, så længe de modtager ydelse. De kan sanktioneres, hvis de ikke deltager. Danskuddannelse for I-kursister udgør maksimalt 15 timer om ugen.

S-kursister modtager tilbud om danskuddannelse som led i et introduktionsforløb og er ikke forpligtede til at tage imod tilbuddet. Der er ikke regler for antallet af timer til S-kursister.

A-kursister har som udgangspunkt opbrugt deres danskuddannelsesret, men kan få tilbud om danskuddannelse som led i en jobplan efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. De er forpligtede til at deltage i undervisningen, så længe de modtager ydelse og kan sanktioneres, hvis de ikke deltager. Der er ikke regler for antallet af timer til A-kursister.

Ø-kursister er ikke omfattet af målgruppen for danskuddannelse og danskuddannelsesret. De deltager som selvbetalere. Der er ikke regler for antallet af timer til Ø-kursister.

Danskuddannelserne er grundlæggende uddannelser, hvor kursisterne lærer at forstå, tale, læse og skrive dansk. Der er tre selvstændige danskuddannelser, som er tilrettelagt forskelligt, så undervisningen svarer til kursisternes mål og forudsætninger. Hver af de tre uddannelser er opdelt i 6 moduler.

Den driftsansvarlige kommune er ansvarlig for at føre tilsyn med udbyderen hvert andet år, hvilket både indebærer administrativt, økonomisk og pædagogiske tilsyn.

Kommunerne har som nævnt mulighed for at tilbyde danskuddannelse til udlændinge, som har været i landet mere end fem år som del af den aktive beskæftigelsesindsats. Derudover står det også kommunerne frit for at tilrettelægge og indgå aftaler om øvrige tilbud om danskundervisning og sproglig opkvalificering for borgere med behov herfor.

4. Samarbejde på danskuddannelsesområdet

Kommunerne har mulighed for at indgå et mere formaliseret samarbejde om udbuddet af danskuddannelse. Som beskrevet i Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge § 11 kan ”en kommunalbestyrelse træffe aftale med en anden kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om at tilbyde danskuddannelse.”

Derudover kan kommunerne vælge at samarbejde og inspirere hinanden på en række andre punkter, herunder i forhold til gennemførelse af det kommunale tilsyn med danskuddannelse og organisering af den virksomhedsrettede danskuddannelse.

5. Baggrundsviden for KKR Nordjylland

Grundlaget for arbejdet med KKR Nordjyllands rammeaftale for danskuddannelse af voksne udlændinge er en spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført/besvaret af alle de nordjyske kommuner i perioden december 2020 til januar 2021. Spørgsmålene vedrører kommunernes tilrettelæggelse af og evt. samarbejde omkring danskuddannelsesområdet.

Læsø Kommune indgår som en del af Frederikshavn Kommunes besvarelse.

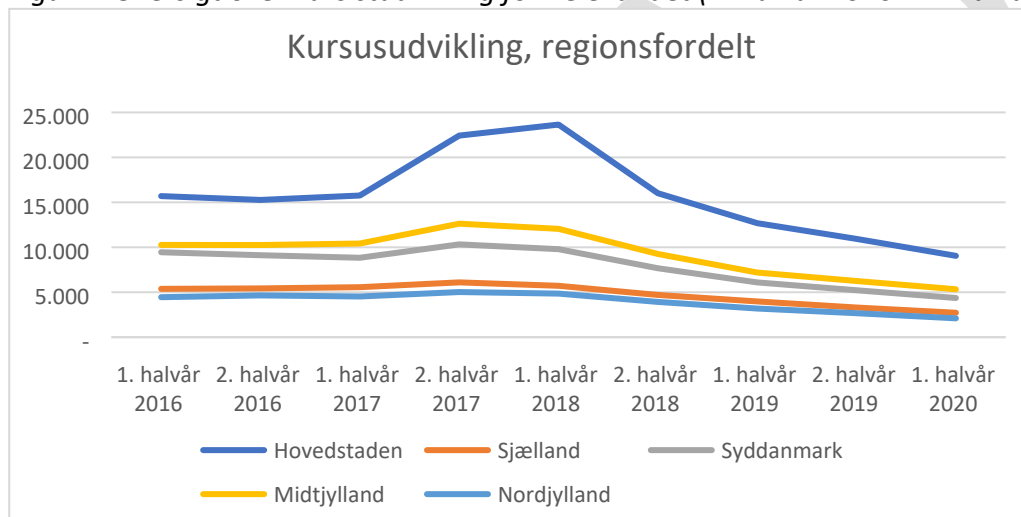
5.1 Udviklingen på danskuddannelsesområdet

Der har de senere år været en stor nedgang i antallet af kursister på danskuddannelserne. Både regionalt og på landsplan.

- I 2019 var der på landsplan i alt 40.799 kursister på en af de tre danskuddannelser mod knap 70.000 kursister i 2017.
- Der har alene været et fald i antallet af S-kursister på omkring 15.900 fra 2018 til 2019
- Det samlede antal undervisningslektioner er fra 2018 til 2019 faldet med omkring 5,5 mio. lektioner.

Det store fald i antallet af kursister de senere år skyldes dels et historisk lavt antal nyttilkomne flygtninge (I-kursister) de senere år og dels et nyt lovkrav i 2018 om deltagerbetaling for arbejdskrafttager og studerende mv. (S-kursister) på 2.000 kr. pr. modul.

Figur 1: Oversigt over kursistudvikling for hele landet (1. halvår 2016 – 1. halvår 2020)

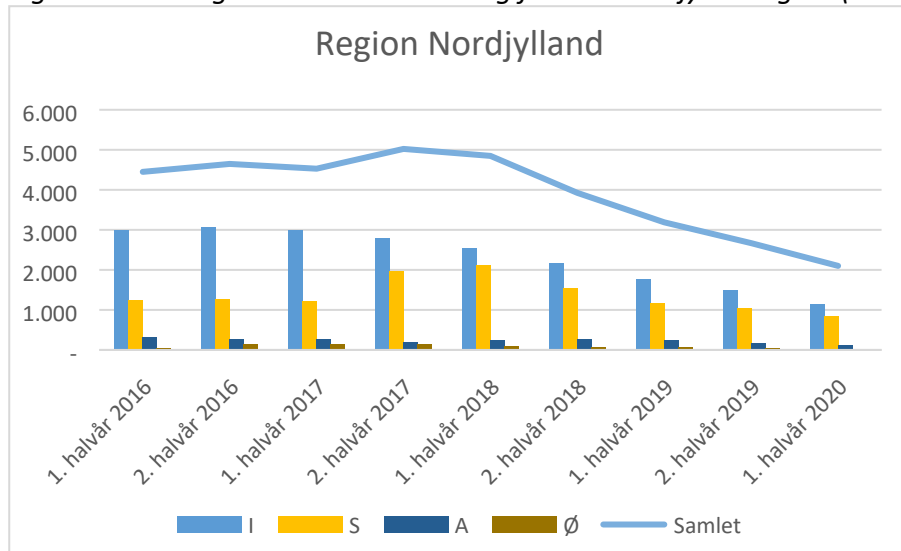
Kilde: udarbejdet på baggrund af data fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, 2020

Deltagerbetalingen for S-kursister er bortfaldet igen med virkning fra 1. juli 2020, hvilket forventes at medføre en stigning i antallet af S-kursister fremover. Dog ikke forventeligt på samme niveau som før 2018, de førstkomende år. Dette hænger sammen med, at der aktuelt ikke kommer så mange nye arbejdskraftindvandrere og studerende til Danmark pga. Covid-19-pandemien¹.

Nedenfor ses kursistudviklingen for den nordjyske region. Det vurderes, at særligt situationen omkring nedlukning af minkerhvervet på kort sigt har en betydning for antallet af s-kursister i en del af de nordjyske kommuner.

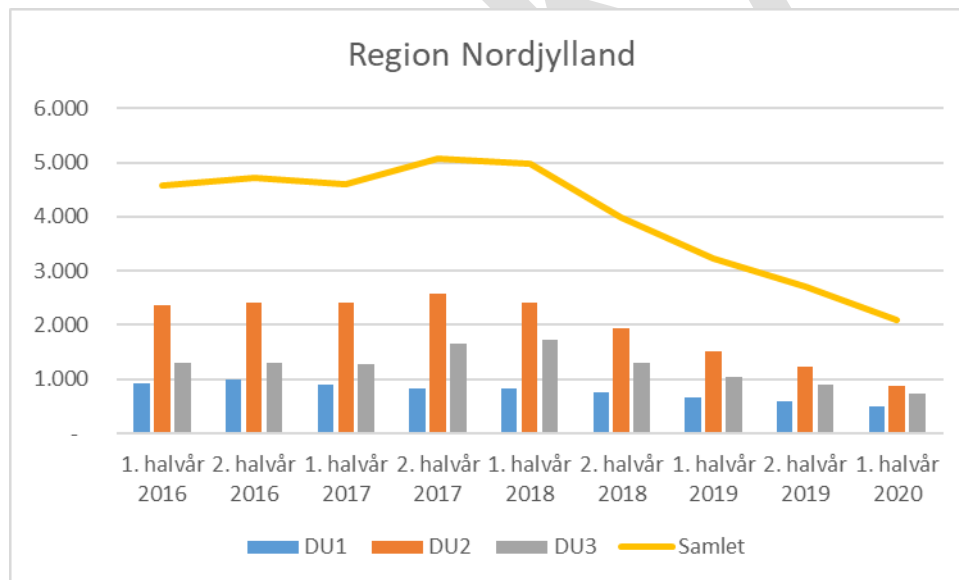
¹ Yderligere information om udviklingen på danskuddannelsesområdet og nøgletal om flygtninge og familiesammenførte kan hentes på det nationale integrationsbarometer under Udlændinge og Integrationsbarometeret: <https://integrationsbarometer.dk/>

Figur 2a: Oversigt over kursistudvikling for den nordjyske region (1. halvår 2016 – 1. halvår 2020)

Kilde: udarbejdet på baggrund af data fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, 2020

Figur 2b: Oversigt over kursistudvikling for den nordjyske region (1. halvår 2016 – 1. halvår 2020) Danskuddannelse niveau 1-3.

Kilde: udarbejdet på baggrund af data fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, 2020

Generelt oplever kommunerne i Nordjylland et fald i den generelle kursistudvikling de senere år, både for så vidt angår i- og s-kursister.

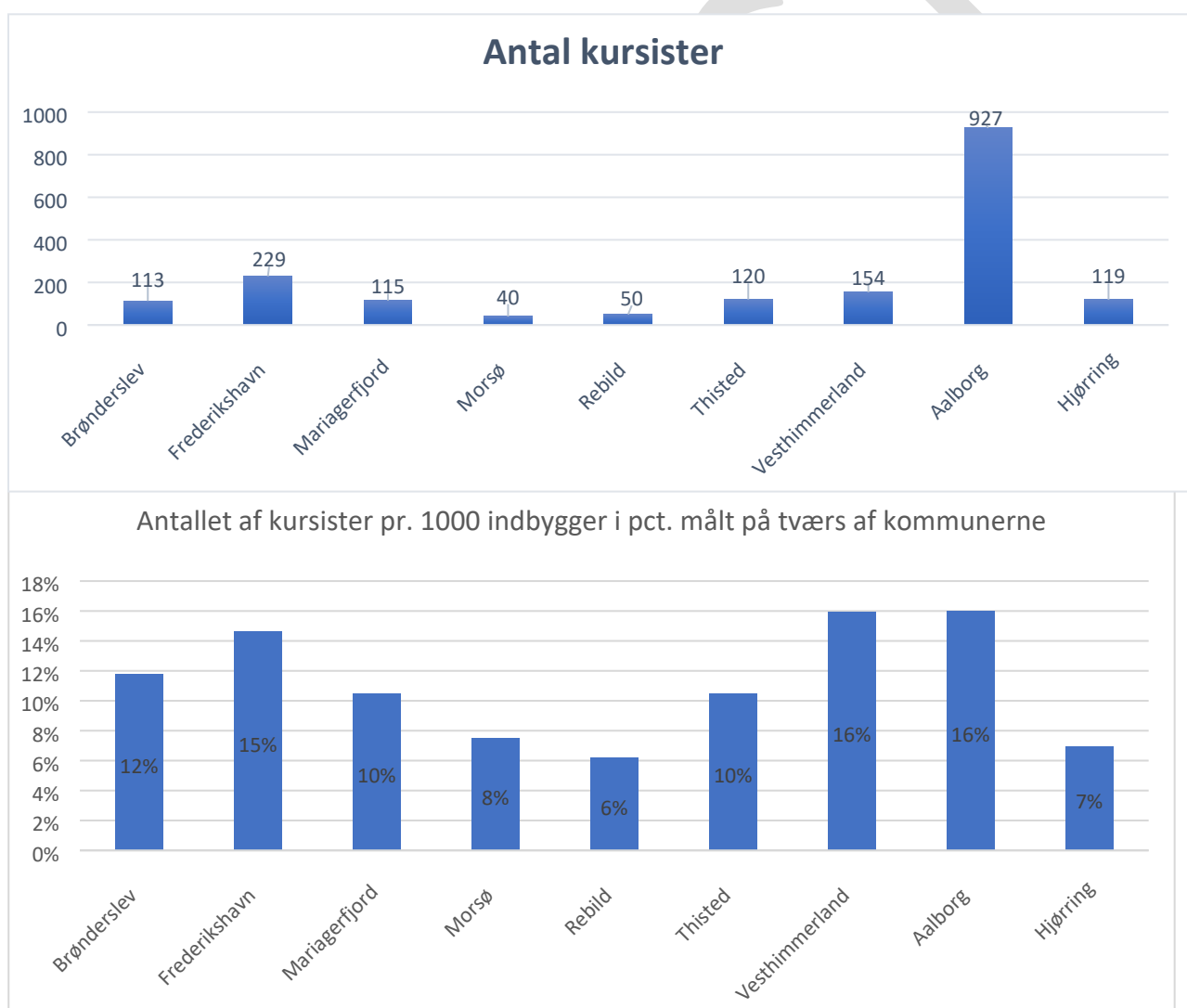
Dog oplever Aalborg Kommune en generel tilgang af s-kursister, hvilket skyldes en positiv udvikling i arbejdskraftindvandrere og medfølgende ægtefælle.

5.2 Status for antal danskuddannelseskursister pr. 1.12.2020

Antallet af danskuddannelseskursister (alle kursustyper i alt) pr. kommune pr. 01.12.20 fremgår nedenfor.

Da der er stor forskel på indbyggerne i de forskellige kommuner, er det også angivet, hvor mange kursister, der er i de pågældende kommuner pr. 1000 indbyggere, for i højere grad at kunne sammenligne på tværs af kommunerne.

Figur 3: Antallet af danskuddannelseskursister (alle kursustyper i alt) pr. kommune pr. 01.12.20²

² Jammerbugt Kommune fremgår p.t. ikke af opgørelsen.

5.3 Oversigt over sprogudbydere i Nordjylland

Kommunerne kan vælge enten at organisere danskuddannelsen til voksne udlændinge i et kommunalt sprogcenter eller hos en privat udbyder.

I KKR Nordjylland benyttes både kommunale og private sprogcenterudbydere, selvom der er en overvægt i brugen af private sprogcenterudbydere. Fordelingen fremgår nedenfor.

Tabel 1: Oversigt over kommunernes brug af henholdsvis kommunale og private sprogcentre

Kommuner (alfabetisk rækkefølge)	Kommunale sprogcentre	Private sprogcentre
Brønderslev Kommune		AOF Vendsyssel
Frederikshavn Kommune	Frederikshavn Sprogcenter	
Jammerbugt Kommune		VUC Nord
Hjørring Kommune		A2B Hjørring
Mariagerfjord Kommune		A2B Mariagerfjord / AS3 A/S
Morsø Kommune		A2B Mors
Rebild Kommune	Sprogcenter Aalborg	
Thisted Kommune		Lær Dansk Thisted indtil 1.4.21 Herefter A2B Thisted
Vesthimmerlands Kommune		UCplus Dansk Sprogcenter Farsø
Aalborg Kommune	Sprogcenter Aalborg	

6. Tre nationalt fastsatte temaer

Udlændige- og Integrationsministeren har i september 2020 angivet tre temaer, der skal indgå i de regionale rammeaftaler, jf. lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Nationalt fastsatte temaer De tre nationale temaer er ens for de fem KKR og fastsat af ministeren i 2020
1. Branche og virksomhedsrettet danskuddannelse Der lægges hermed op til, at de enkelte kommuner beskriver, hvorledes tilbud om danskuddannelse tilrettelægges i samarbejde med virksomhederne i kommunen, herunder hvor mange kursister, der modtager sprogundervisning på en virksomhed eller på anden vis i tilknytning til virksomhedsrettet tilbud, f.eks. som branchepakker, og hvilke muligheder der er for at fremme et tværregionalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse.
2. Det pædagogiske tilsyn Der lægges her op til en beskrivelse af kommunernes håndtering af – og evt. udfordringer med – det pædagogiske tilsyn – som gennemføres sammen med det administrative og økonomiske tilsyn – og mulighederne for et regionalt samarbejde herom.
3. Udbud af danskuddannelse – med særligt fokus på sikring af undervisningens kvalitet Der lægges her op til, at de kommuner, der har gennemført et udbud eller står for at skulle gennemføre udbud, beskriver evt. udfordringer ved at løfte den del af udbuddet, der vedrører vurdering af undervisningens kvalitet, samt mulighederne for et samarbejde herom.
Øvrige temaer Øvrige udvalgte temaer aftales og fastsættes i hvert KKR.
4. Digital Undervisning Der er indkommet 1 forslag til tema fra kommunerne, hvor det foreslåede tema vurderes at ligge ud over de nævnte ministertemaer.

7. Branche og virksomhedsrettet danskuddannelse (Tema 1)

7.1 De nordjyske kommuners arbejde med at tilrettelægge tilbud om danskuddannelse i samarbejde med virksomhederne

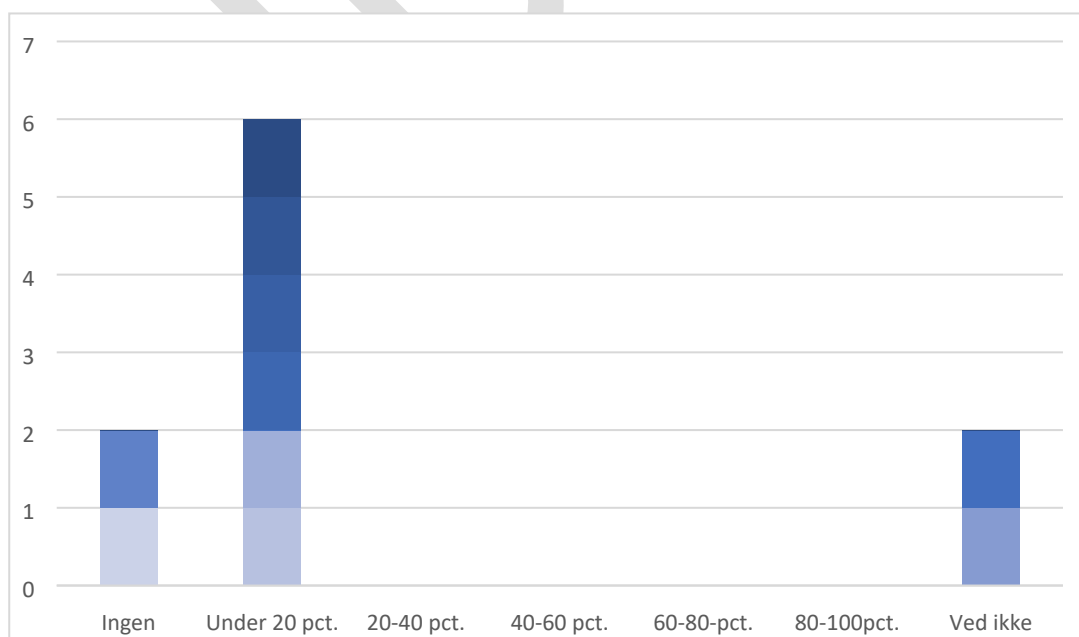
Det vurderes, at der i de nordjyske tilbud er en generel opmærksomhed på at skabe sammenhæng mellem danskuddannelsen og den beskæftigelsesrettede indsats.

Blandt de virksomheds- og brancherettede tilbud i de nordjyske kommuner kan nævnes:

- Individuelle (fag)sprogpakker til kursister, som er i praktik og som vurderes at kunne opnå beskæftigelse ved hjælp af et målrettet sprogløft,
- Den almindelige sprogundervisning på skolen tilpasses brancher, hvor der er gode jobmuligheder,
- Særlige branchepakker, med afsæt i brancher, hvor der er særlig efterspørgsel efter arbejdskraft, fx indenfor landbrug, fiskeindustrien og hotel- og restaurationsbranchen,
- Virksomhedsforlagt undervisning - herunder eksempelvis Aalborg Universitet og Aalborg Universitetshospital.

Flere af de mindre kommuner svarer i undersøgelsen, at det kan være vanskeligt at gennemføre virksomhedsforlagt undervisning på grund af virksomhederne begrænsede størrelse og få kursister.

Figur 4. Hvor stor en andel af danskuddannelseskursister i jeres kommune deltager i branche- og virksomhedsrettet danskuddannelse i samarbejde med virksomheder?

Figur 4 ovenfor viser vurderingen af, hvor stor en andel af danskuddannelseskursister i kommunerne i KKR-geografien, der deltager i branche- og virksomhedsrettet danskuddannelse i samarbejde med virksomheder. Her fremgår det, at det generelt er en mindre andel af kursisterne, der deltager.

To kommuner svarer, at ingen kursister deltager i branche- eller virksomhedsrettet danskuddannelse, mens fem kommuner vurderer, at det er under 20 pct. af kursisterne.

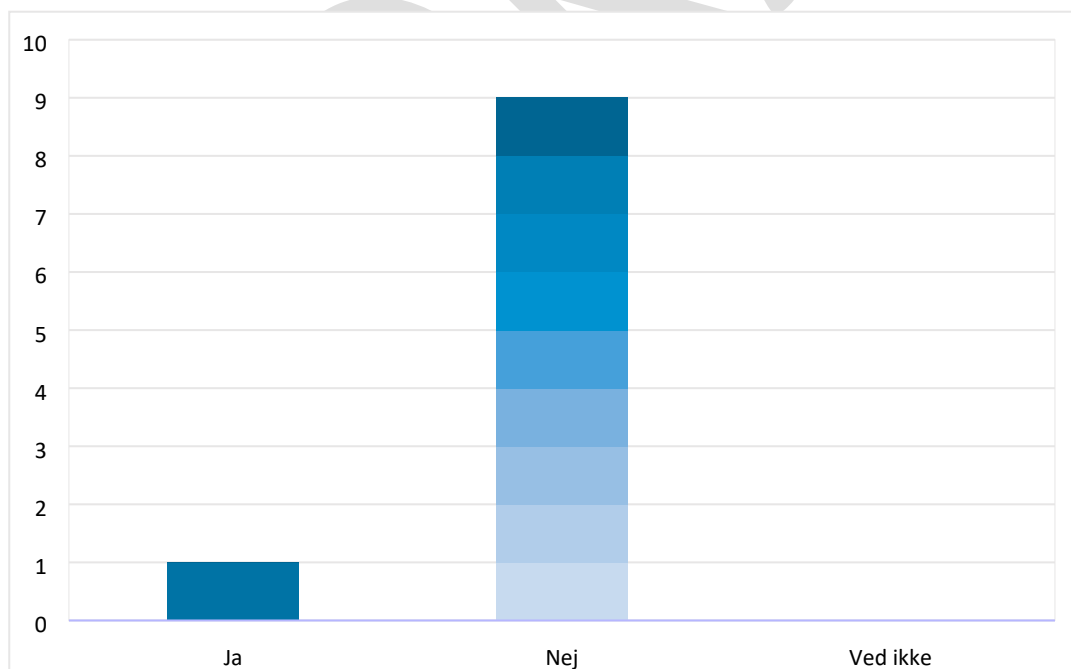
Ovenstående hænger naturligt sammen med, at I-kursisterne udgør den største andel af det samlede kursistgrundlag i de fleste kommuner, bortset fra Aalborg.

Det vurderes generelt vanskeligt både økonomisk og praktisk, hvis i-kursisterne skal transportere sig over længere afstande for at deltage i branche- og virksomhedsrettede tilbud.

7.2 Eksisterende fælleskommunale samarbejder om virksomhedsrettede danskuddannelses-tilbud

Blandt de nordjyske kommuner er samarbejdet omkring virksomhedsrettet danskuddannelse begrænset. Oversigten over kommunernes besvarelse af, om der samarbejdes med andre kommuner om den virksomhedsrettede indsats fremgår af figur 5.

Figur 5. Samarbejder I med andre kommuner om de virksomhedsrettede danskuddannelses-tilbud?

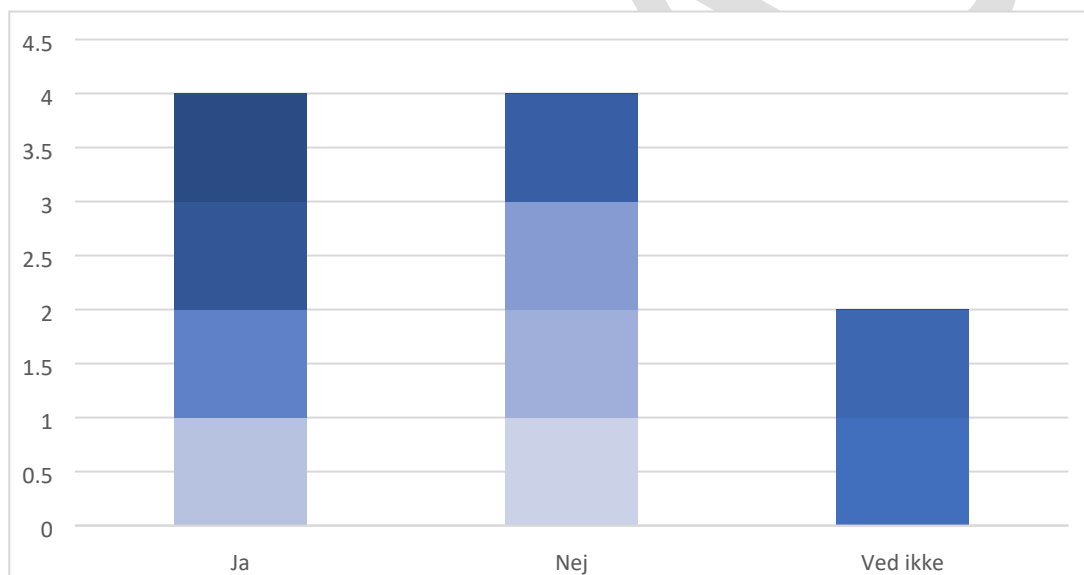
Undersøgelsen viser, at der ikke er et udbredt samarbejde mellem kommunerne omkring de branche- og virksomhedsrettede danskuddannelses-tilbud.

Det bemærkes dog, at der foregår (ikke-formaliserede) adhoc-samarbejder nogle kommuner imellem, fx indenfor særlige brancherettede tilbud. I takt med at der bliver færre og færre i-kursister er der et potentiale for at dette samarbejde kan udbredes.

7.3 Muligheder for at fremme et fælleskommunalt samarbejde blandt de nordjyske kommuner om branche- og virksomhedsrettet danskuddannelse

De nordjyske kommuner har vurderet, om de finder det relevant at fremme tværkommunalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse.

Figur 6. Ser I muligheder for at fremme tværkommunalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse?

På trods af, at der i dag ikke er et udbredt samarbejde mellem de nordjyske kommuner om virksomheds- og branchespecifik danskuddannelse, finder flere kommuner det relevant af samarbejde på området (figur 6).

Disse kommuner vurderer, at det kan være relevant at samarbejde om danskuddannelse indenfor brancher som hjemmepleje, landbrug, hotel- og restaurationsbranchen - og især med de geografisk nærliggende kommuner.

Flere kommuner vurderer, at det kan være svært at samarbejde om branche- og virksomhedsrettet danskuddannelse, idet der i landkommunerne er geografisk stor spredning mellem kursisterne og kursistgrundlaget derfor ofte er lavt.

Det er dog den generelle vurdering, at der er et potentiale i forhold til at samarbejde tværkommunalt om virksomheds- og brancherettede danskuddannelsestilbud i de enkelte kommuner. Dette for at sikre tilstrækkelig kvalitet og fleksibilitet i tilbuddene. Det kunne fx være i forhold til digitale danskuddannelsestilbud og i forhold til øget sparring og vidensdeling kommunerne imellem.

UDKAST

8. Det pædagogiske tilsyn (Tema 2)

Kommunerne er ansvarlige for at føre tilsyn med deres udbydere af danskuddannelse, hvilket indebærer både et administrativt, et økonomisk og et pædagogisk tilsyn. Kommunerne indsender hvert andet år tilsynsrapporterne til SIRI om udviklingen på området.

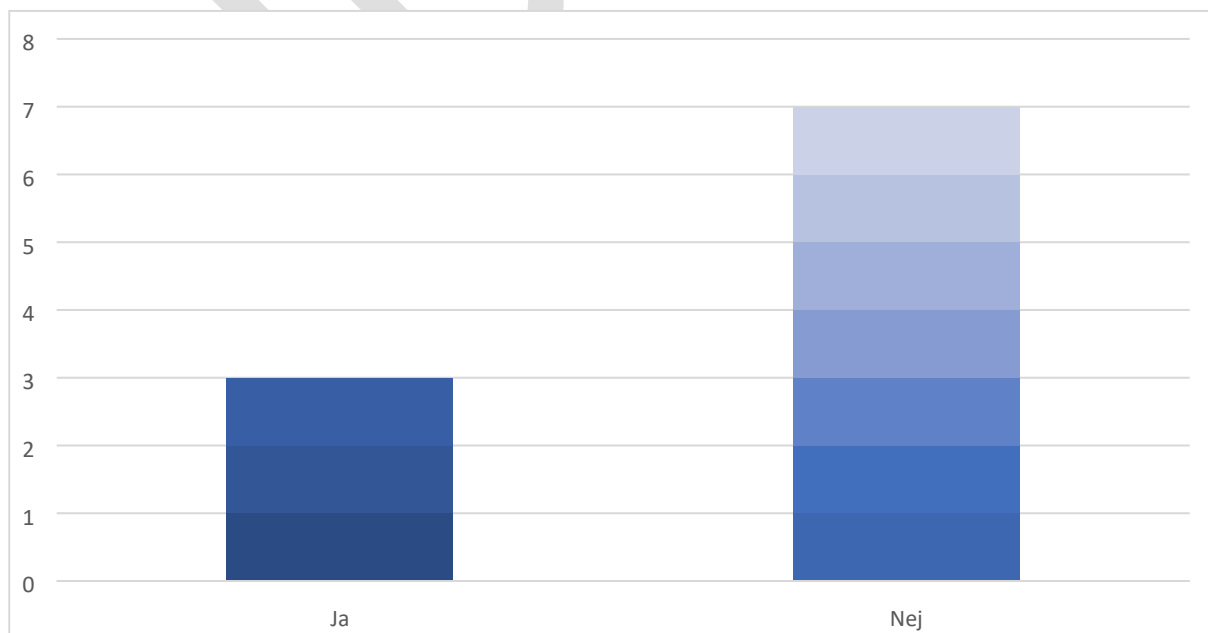
Rapporten skal indeholde en beskrivelse af, hvordan tilsynet har været ført og forholde sig til data om undervisningens aktivitet og prøveresultater. Ved udarbejdelsen af rapporten inddrager kommunalbestyrelsen personale med pædagogiske kompetencer i dansk som andetsprog for voksne i opfølgning og vurdering af undervisningens kvalitet.

8.1 Den generelle tilrettelæggelse af det pædagogiske tilsyn med danskuddannelsesområdet i de nordjyske kommuner

I KKR Nordjylland benytter kommunerne forskellige modeller for det pædagogiske tilsyn. Her kan nævnes følgende:

- Tre kommuner i Vendsyssel har en samarbejdsaftale med hinanden, hvor der i fællesskab tilrettelægges tilsyn og der udveksles personaler med de rette kompetencer til at foretage tilsynet,
- Flere kommuner har aftaler med eksterne leverandører om det pædagogiske tilsyn, hvor tilsynet føres indenfor aftalernes rammer.
- Flere kommuner fører selv tilsyn, bl.a. ved ugentlige besøg på sprogskolen, hvor undervisningen følges, der samtales med kursister - og jævnlige møder med sprogskolens ledelse m.v.
-

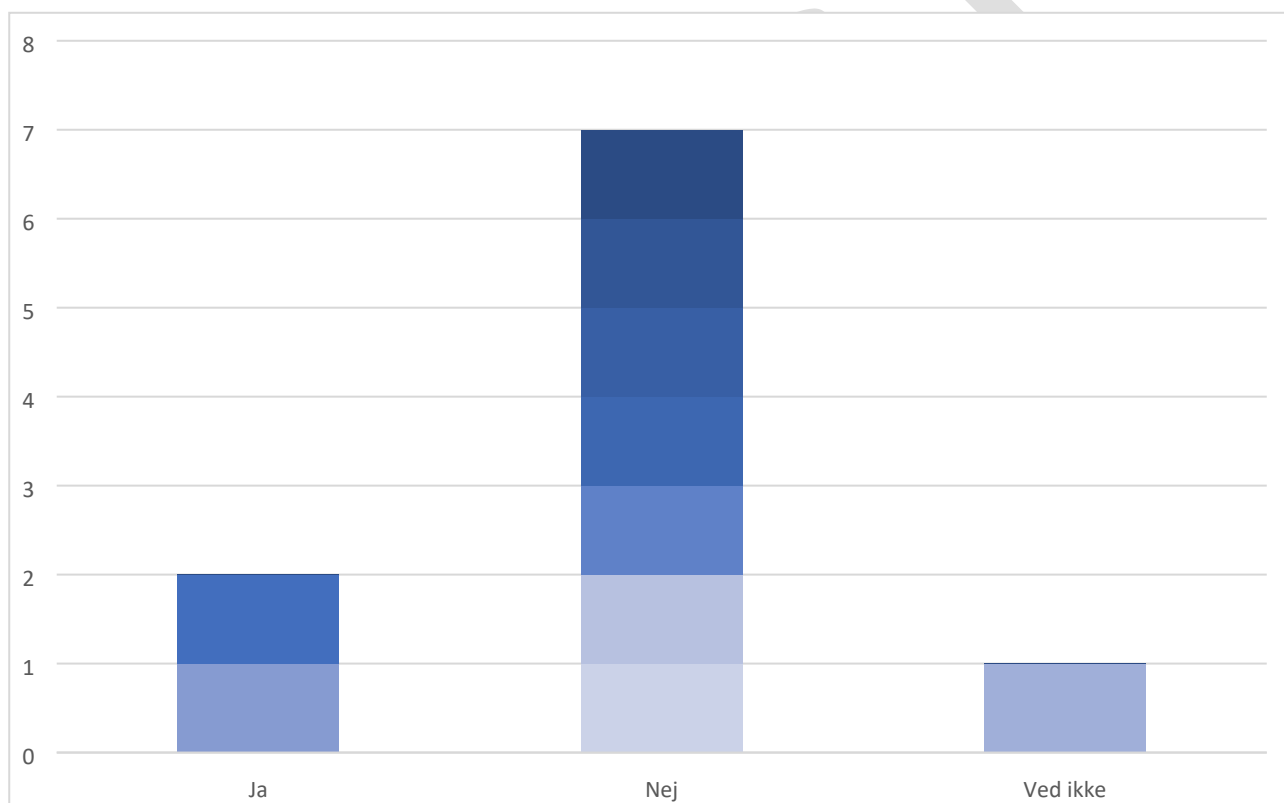
Figur 7. Samarbejder I med andre kommuner om det pædagogiske tilsyn?

Størstedelen af de nordjyske kommuner angiver, at de ikke oplever udfordringer med at gennemføre det pædagogiske tilsyn.

To kommuner anfører dog, at der opleves udfordringer med at finde kompetent faglig bistand til at varetage tilsynsopgaven. Helt konkret nævnes, at tilsynskonsulenten skal besidde en uddannelse i "Dansk som andet sprog", som en udfordring i forhold til rekruttering. Konsekvensen af dette er typisk, at flere kommuner vælger at købe ekstern konsulentbistand til at varetage tilsynsopgaven - alternativt at samarbejde om opgaven flere kommuner imellem.

Figur 8. Oplever I udfordringer med at gennemføre det pædagogiske tilsyn eller udbyttet af det?

8.2 Muligheder for at fremme et fælleskommunalt samarbejde blandt de nordjyske kommuner om det pædagogiske tilsyn

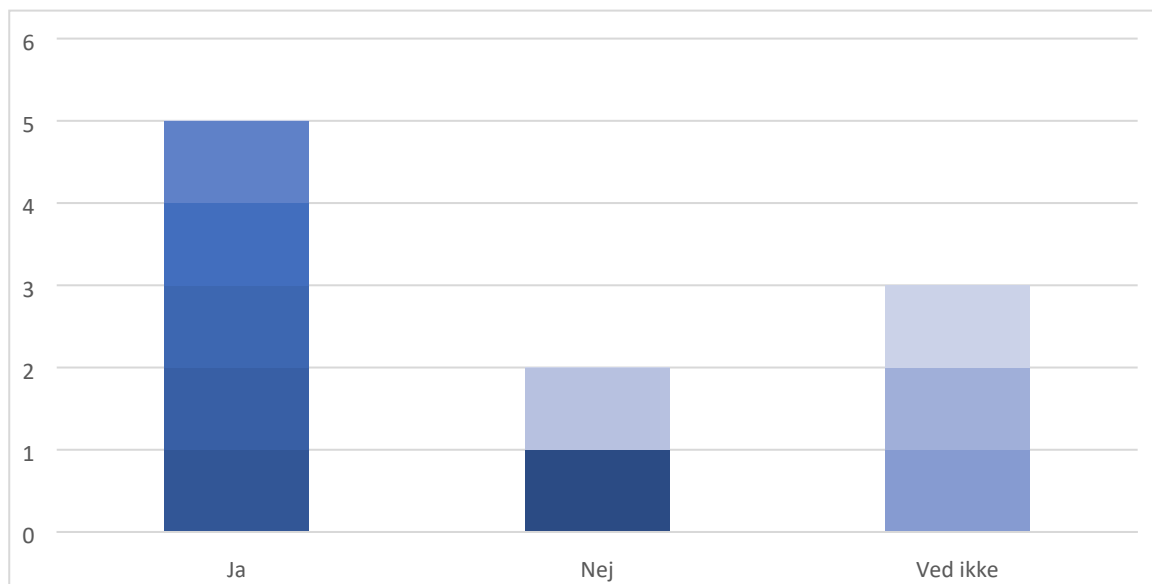
Størstedelen af de nordjyske kommuner svarer i undersøgelsen, jævnfør figur 9, at de ser muligheder i forhold til at fremme et tværkommunalt samarbejde om det pædagogiske tilsyn.

Tre kommuner har allerede en samarbejdsmodel, hvor opgaven omkring det pædagogiske tilsyn varetages i fællesskab.

I besvarelsene gives fra mange af kommunerne udtryk for, at det vil være relevant at samarbejde om tilsynsopgaven på tværs af kommunerne. Det kan enten være gennem et samarbejde mellem

flere eller alle nordjyske kommuner om en fælles tilsynsenhed – eller gennem et fælles samarbejde med en ekstern leverandør.

Figur 9. Ser I muligheder for at fremme et tværkommunalt samarbejde om det pædagogiske tilsyn?

Meget tyder på, at kommunerne har vanskeligt ved at leve op til kravene om at rekruttere specifikke faglige kompetencer til at varetage det pædagogiske tilsyn. Men også mulighederne for at dele viden og inspirere hinanden på området taler for et øget samarbejde.

Det er således vurderingen, at der er et stort potentiale i at styrke samarbejdet kommunerne imellem omkring den pædagogiske tilsynsopgave, et samarbejde som i princippet også kan udvides til at omfatte hele tilsynsområdet (administrativt, økonomisk og pædagogisk).

En forudsætning for et muligt fælles tilsynssamarbejde er, at der udarbejdes en fælles model, der sikrer samme kvalitet og standard for tilsynsopgaven på tværs af kommunerne.

9. Udbud af danskuddannelse (Tema 3)

Kommunerne kan vælge enten at organisere danskuddannelsen til voksne udlændinge i et kommunalt sprogcenter eller at sende opgaven i udbud.

Udbudsprocessen på danskuddannelsesområdet kan være en kompliceret opgave for den enkelte kommune. Endvidere kan der være mange hensyn ift. om kommunen vælger at have en kommunal eller en privat udbyder af danskuddannelse.

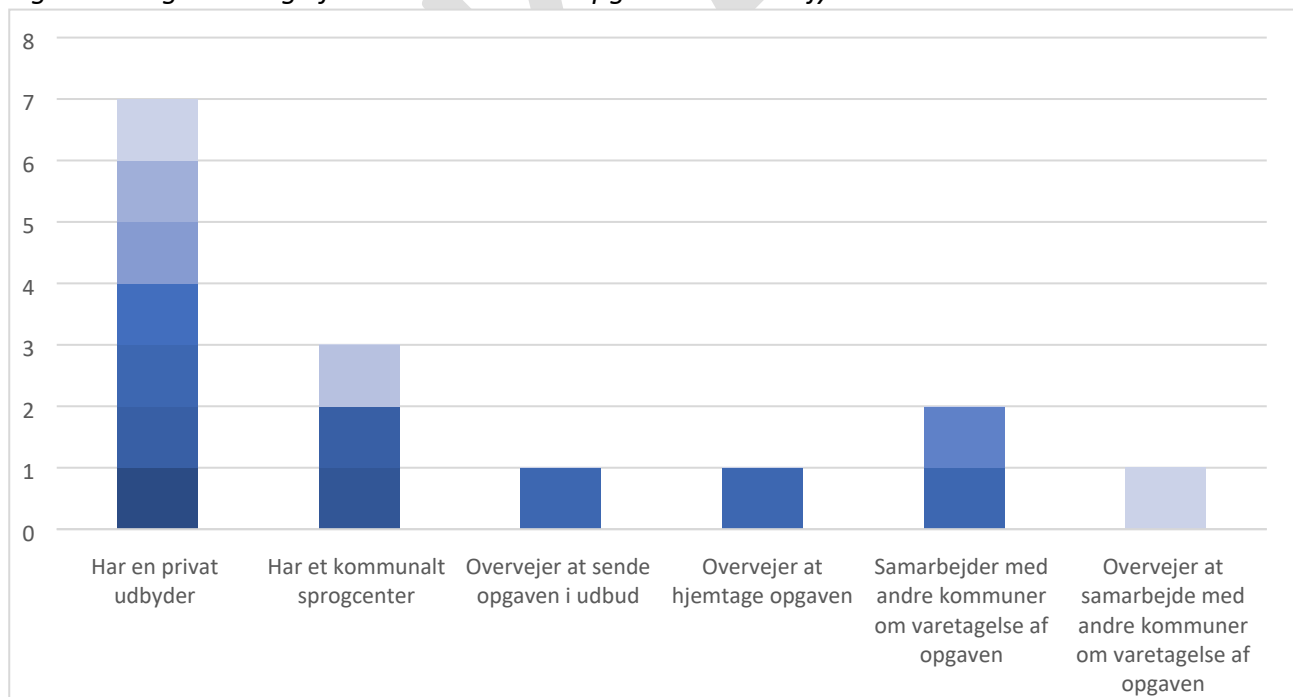
9.1 De nordjyske kommuners organisering af danskuddannelsesopgaven

De nordjyske kommuner er blevet bedt om at markere de udsagn, der passer på pågældende kommune. Svarerne, som fremgår af figur 10, viser et differentieret billede af situationen.

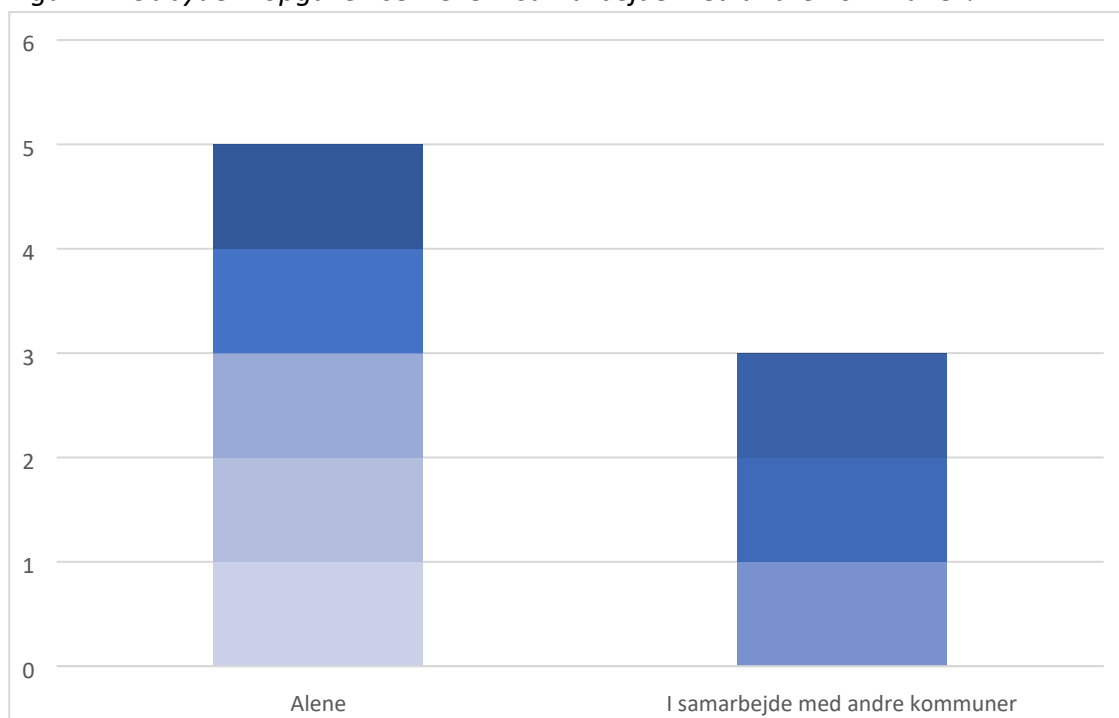
Størstedelen af kommunerne entrerer med en privat leverandør, mens en mindre del har et kommunalt sprogcenter og/eller samarbejder med andre kommuner om opgaven.

En enkelt kommune angiver, at man overvejer at sende opgaven i udbud, en anden at hjemtage opgaven, og en tredje, at man overvejer at samarbejde med andre kommuner om opgaven.

Figur 10. Organisering af danskuddannelsesopgaven i de nordjyske kommuner

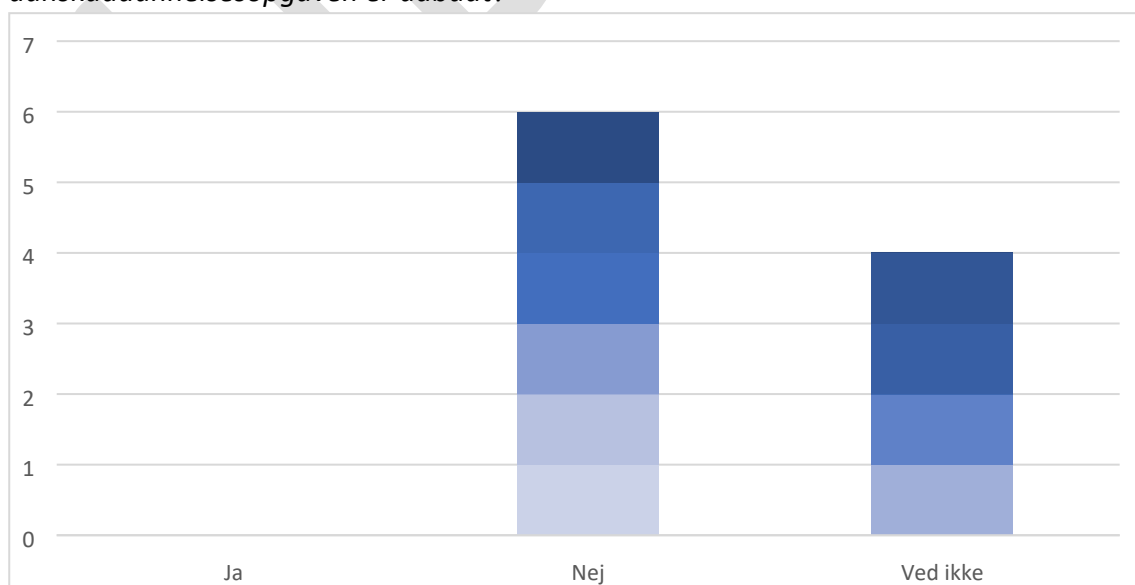
Figur 11. Udbyder I opgaven selv eller i samarbejde med andre kommuner?

Tre kommuner angiver, at de ville udbyde opgaven i samarbejde med andre kommuner, hvis de stod overfor at skulle sende danskuddannelsen af voksne udlændinge i udbud. De øvrige kommuner angiver, at de tilsvarende ville gøre det alene.

Ingen af kommunerne angiver umiddelbart, at de oplever udfordringer med kvaliteten af undervisningen. Fire kommuner svarer, at de ikke ved, om der er udfordringer.

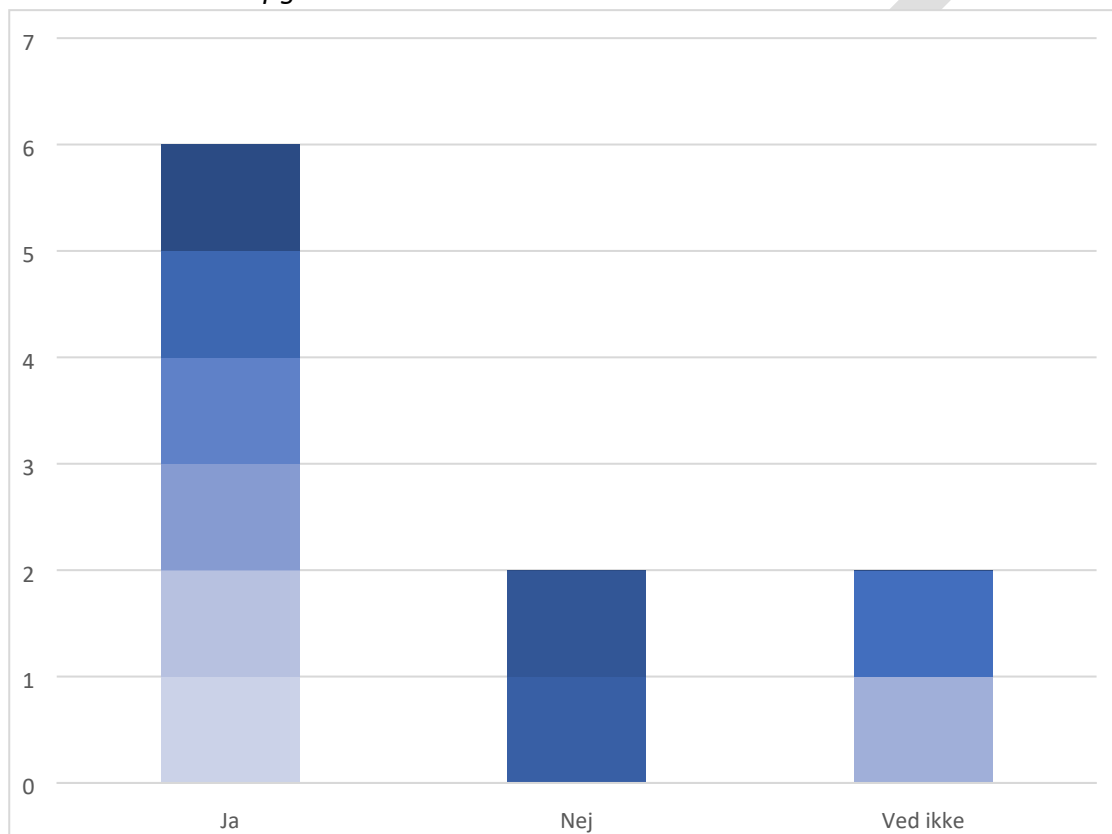
Figur 12. Har I oplevet udfordringer med kvaliteten af undervisningen i din kommune, når danskuddannelsesopgaven er udbudt?

9.2 Muligheder for at fremme et fælleskommunalt samarbejde om udbud af danskuddannelses-opgaven blandt de nordjyske kommuner

Størstedelen af kommunerne vurderer, jævnfør figur 13, at der er potentielle muligheder i forhold til at samarbejde om udbud af danskopgaven.

Figur 13. Ser I muligheder for at fremme et tværkommunalt samarbejde om udbud af danskuddannelsesopgaven i din kommune?

Flere kommuner har netop gennemført et udbud, enten alene eller i samarbejde med andre kommuner.

Der opleves i flere kommuner et politisk ønske om at fastholde opgaven lokalt/i egen kommune. Der er desuden en særlig opmærksomhed på, at afstanden fra borger til sprogcenter ikke bliver for stor og at der er sammenhæng mellem praktik og undervisning i forhold til transporttid.

Der peges også på, at de faldende kursisttal giver udfordringer i de mindre kommuner i forhold til faglig udvikling i klasselokalet. Et samarbejde/udbud med andre kommuner vil kunne være med til at sikre både undervisningens kvalitet – og et passende antal kursister på samme niveau, der kan løfte hinanden både fagligt og socialt.

Den generelle vurdering er, at i en periode med faldende kursister, er det særligt relevant at afdække mulighederne for et tættere samarbejde kommunerne imellem i forhold til danskuddannelsesopgaven.

Det kan gøres f.eks. ved fremadrettet at gennemføre fælles udbud – både for at sikre kvalificerede administrative ressourcer til at varetage udbudsopgaven, men også for at sikre et tilstrækkeligt kursistgrundlag, så det fortsat er attraktivt for leverandørerne at byde på opgaven. Sidstnævnte er en reel bekymring i kommunerne.

En anden mulighed for et tættere samarbejde mellem kommunerne er at lave en samarbejdsmodel omkring hele opgaven som fx Aalborg Kommune og Rebild Kommune gør det i dag; alternativt at samarbejde om dele af opgaven, fx Tilsynsopgaven, som Jammerbugt, Frederikshavn og Brønderslev Kommuner gør (det pædagogiske tilsyn).

10. Øvrige udvalgte lokale temaer inden for danskuddannelsesområdet

Der lægges op til, at rammeaftalen kan adressere andre udvalgte temaer inden for danskuddannelsesområdet, der med fordel kan koordineres og/eller indgås tværkommunalt samarbejde om i KKR Nordjylland.

10.1 Digital undervisning

Med udgangspunkt i primært erfaringerne under Corona-krisen overvejer mange kommuner at gøre brug af digital undervisning til de stærkeste kursister (primært DU-3) – også fremadrettet.

Det vurderes således, at der er et potentiale i forhold til at samarbejde omkring brugen af digital undervisning generelt, og at dette vil kunne bidrage til at løse nogle af de geografiske og volumenmæssige udfordringer, som mange kommuner oplever i Nordjylland.

11. Konklusion

Det vurderes, at der generelt er et potentiale i forhold til at samarbejde yderligere i de nordjyske kommuner i forhold til danskuddannelse for voksne udlændinge. Det gælder både i forhold til de virksomheds- og brancherettede tilbud, det pædagogiske tilsyn og udbud af danskuddannelsesopgaven.

Det vurderes, at der i de nordjyske tilbud er en generel opmærksomhed på at skabe sammenhæng mellem danskuddannelsen og den beskæftigelsesrettede indsats. Mange af kommunerne anfører dog, at det kan være vanskeligt at gennemføre virksomhedsforlagt undervisning på grund af virksomhederne begrænsede størrelse, få kursister og lang transport. Undersøgelsen viser også, at der ikke er et udbredt formelt samarbejde mellem kommunerne omkring de branche- og virksomhedsrettede danskuddannelses tilbud. Dog er indtrykket, at en del kommuner samarbejder uformelt med de omkringliggende kommuner, det kan fx være indenfor særlige brancherettede tilbud. I takt med at der bliver færre og færre i-kursister er der et potentiale for at dette samarbejde kan udbredes.

For så vidt angår det pædagogiske tilsyn vurderes, at kommunerne har vanskeligt ved at leve op til kravene om at rekruttere specifikke faglige kompetencer til at varetage det pædagogiske tilsyn. Kommunerne giver således udtryk for, at det er relevant at samarbejde om den pædagogiske tilsynsopgave på tværs af kommunerne, og mulighederne for at dele viden og inspirere hinanden på området taler også for dette. Det er således vurderingen, at der er et stort potentiale i at styrke samarbejdet omkring den pædagogiske tilsynsopgave, et samarbejde, der også kan udvides til at omfatte hele tilsynsområdet. En forudsætning for et muligt fælles tilsynssamarbejde er, at der udarbejdes en fælles model, der sikrer en ensartet kvalitet og standard for tilsynsopgaven.

Også i forhold til udbud af danskuddannelsesopgaven angiver kommunerne, at der er et potentiale i forhold til at samarbejde yderligere. Det er vurderingen, at med et faldende kursisttal, er det særligt relevant at afdække mulighederne for et tættere samarbejde mellem kommunerne. Det kan gøres ved at gennemføre fælles udbud – både for at sikre kvalificerede administrative ressourcer til at varetage udbudsopgaven, men også for at sikre et tilstrækkeligt kursistgrundlag, så det fortsat er attraktivt for leverandørerne at byde på opgaven.

Endelig anfører kommunerne, at det er relevant at samarbejde omkring brugen af digital undervisning til de stærkeste kursister.

Det foreslås, at jobcenterchefkredsen i Nordjylland fremadrettet overvejer, hvordan der på danskuddannelsesområdet generelt kan arbejdes med de potentielle muligheder for at øge samarbejdet mellem kommunerne de kommende år indenfor et eller flere af de nævnte områder.